

Γιώργος Λάππας

Φιγούρες και Σακίδιο με Αυτιά

19 Μαΐου – 11 Ιουλίου, 2017

Πόρος

Η post mortem ατομική έκθεση του Γιώργου Λάππα παρουσιάζει τριάντα ένα έργα, γλυπτά, μελέτες και σχέδια, τα οποία καλύπτουν την περίοδο 1978 – 2015. Τα έργα αυτά συγκροτούν μια ενότητα η οποία επικεντρώνεται κατ' αρχήν στην ανθρώπινη φιγούρα, θεματική πρωταρχική στο σύνολο της δημιουργίας του. Η ενότητα διακόπτεται ή και διανθίζεται από στοιχεία φαινομενικά εξωγενή, τα οποία όμως σηματοδοτούν μια χαρακτηριστική λειτουργική ιδιαιτερότητα του καλλιτέχνη: ο Γιώργος Λάππας έχει αφετηρία και ιδιοσυγκρασία οδοιπόρου, ταξιδευτή, περιηγητή. Η πορεία του δεν γνωρίζει όρια, γεωγραφικά, χρονικά, πολιτισμικά ή εθνικά· με τον ίδιο τρόπο, οι απορρέουσες καλλιτεχνικές δημιουργίες του υπερβαίνουν την αισθητή πραγματικότητα. Σήμα κατατεθέν της αναζήτησης αυτής ανά τα πέρατα του κόσμου, γνωστού ή νοητού, είναι το εμβληματικό "σακίδιο με αυτιά" –ώστε, ως απαραίτητο εξάρτημα του περιπατητή, να αντιλαμβάνεται και τον ελάχιστο ήχο του ανθρώπινου σύμπαντος.

Φιγούρες, σε μεγάλο και μικρό μέγεθος, από μπρούντζο, αλουμίνιο, ύφασμα, πλαστικό, ηλεκτρικές λυχνίες, απαρτίζουν τον γλυπτικό κόσμο του Γιώργου Λάππα. Τις πλαισιώνει ο εκθεσιακός χώρος, ως τμήμα ενός τοπικού παραδοσιακού σπιτιού. Εκεί ο "Καλλιτέχνης με τις Σκέψεις του" συνομιλεί με σαμάνους, ισορροπιστές, ταχυδακτυλουργούς, θεότητες. Οι φιγούρες αυτές "κινούνται" ή στέκουν στα άκρα της πραγματικότητας, αγνοώντας τους νόμους της φυσικής και της ισορροπίας. Το φυσικό σώμα καταργείται, η σκέψη, η μνήμη και η αφήγηση λειτουργούν με εσωτερική λογική, χωρίς αντιληπτή συνέπεια. Αναπάντεχα υλικά δημιουργούν μια αίσθηση παράδοξου, uncanny, η οποία ανακαλεί υποσυνείδητες ονειρικές συνδέσεις, δυσανάγνωστους συνειρμούς. Ο διάλογος

CITRONNE

ανάμεσα στον Αιγυπτιώτη Σόλωνα που αναπαύεται στις όχθες του Νείλου και στις φιγούρες - συνταξιδιώτες του, απρόβλεπτος για τον θεατή, στηρίζεται σε θεματικές αναφορές οι οποίες ανάγονται στις πολλαπλές αναγνωρίσιμες αφητηρίες του καλλιτέχνη.

Ανατολή και Δύση λειτουργούν καλλιτεχνικά με διακριτούς χαρακτήρες, αλλά και σε μια πρωτότυπη αρχέτυπη σύνθεση. Τα γλυπτά παραπέμπουν υπαινικτικά στην Αίγυπτο και στα ιερογλυφικά, στην Ινδία και στους ναούς των Βραχμάνων, προβάλλουν το παράδοξο και υπαινίσσονται την μαγεία- ως ενδείξεις, ίσως, μιας νοσταλγίας για ένα "μεταφυσικό" παρελθόν εν λειτουργία στις χώρες της Ανατολής. Η Δύση, αντιθέτως, επιβάλλει μια ορθολογική καταδυναστευση η οποία στον καλλιτέχνη προκαλεί ένα "πένθος χώρου". Μοναδικό αντίδοτο σε αυτό είναι το έργο Τέχνης, ο μόνος τρόπος να γεφυρώσει τις αντιθέσεις, να οικειοποιηθεί το μη γνώριμο –δηλαδή, να περατωθεί "ο ξένος κόσμος". Οι σαμάνοι και οι ταχυδακτυλουργοί, οι ισορροπιστές- ακροβάτες, αλλά και οι μονόποδες και οι επικρεμάμενοι κηπουροί αφηγούνται παραστατικά την αέναη επιθυμία του ανθρώπου να υπερβεί τα εκάστοτε όρια –είτε πρόκειται για τον φυσικό κόσμο που τον περιβάλλει είτε για την πεπερασμένη νόηση και γνώση. Στην ίδια υπερβατική αντίληψη, ένα κάθισμα ή ένας αστέρας μπορούν να ισορροπούν πάνω στο κεφάλι μιας φιγούρας, επεκτείνοντας τα όρια και τις αντοχές του σώματος και επανερμηνεύοντας ελεύθερα την ορατή συμβίωση ανθρώπου και αντικειμένου.

Η έκθεση αυτή επιχειρεί να δώσει μια όσο το δυνατόν πληρέστερη εικόνα από την σύνθετη προσωπικότητα και την μακρά και επώδυνη αναζήτηση του Γιώργου Λάππα· ενός καλλιτέχνη ο οποίος "πολλά ανθρώπων ἴδεν ἄστεα καὶ νόον ἔγνω" (Οδύσεια α.3). Την εμπειρία αυτή έχει αποκομίσει και μεταδώσει με γνώση και φρόνηση σε όλη την καλλιτεχνική του πορεία.